

20 ta' Frar, 1965

Imhallof:

Onor. Dr. Edoardo Magri, LL.D.

Carmelo Vella, et.

versus

Francis Zahra, et.

Kollizzjoni — Trasferiment ta' Karozza — Polza ta' Assigurazzjoni — "Endorsement" — "User" — Permuta — Bejgh.

Jekk karozza tinbiegh jew tistpartat u l-Polza tal-assigurazzjoni ma tiġix "endorsed" fuq is-sid il-ġdid, il-kumpanija ta' assigurazzjoni ma tkunx responsabbli għar-risarciment tad-danni kagunati mill-istess karozza waqt li tkun qegħda tiġi misjuqa mis-sid il-ġdid.

Għall-permuta japplikaw ukoll ir-regoli tal-vendita.

Il-Qorti, rat l-att taċ-ċitazzjoni li bih l-atturi — premessi d-dikjarazzjonijiet meħtieġa u mogħti kull provvediment oportu — billi fit-31 ta' Awissu, 1963, l-atturi, waqt li kienu mexjin f'Luqa By Pass, intlaqtu mill-karozza 11961 misjuqa mill-konvenut; billi dan l-inċident stradali fuq imsemmi ġara unikament minhabba nuqqas ta' għaqal, traskuraġni, imperizja u non osservanza tar-regolamenti da parti tal-konvenut; billi b'konsegwenza ta' dan l-inċident l-atturi sofrew danni; billi l-konvenut għad li ġie interpellat, naqas jaddivjeni għall-likwidazzjoni bonarja tad-danni sofferti mill-atturi — talbu illi l-konvenut (1) jiġi kkundannat minn dina l-Qorti bħala responsabbli għad-danni kollha li sofrew l-atturi bħala konsegwenza ta' l-inċident stradali fuq imsemmi li ġara unikament imhabba nuqqas ta' għaqal, traskuraġni, imperizja u non osservanza tar-regolamenti da parti tiegħu, fil-każ ta' bżonn, per opera ta' periti nominandi; (2) din il-Qorti tillikwida d-danni sofferti mill-atturi bħala konsegwenza ta' l-inċident fuq imsemmi; (3) din il-Qorti tikkundanna l-konvenut iħallas lill-atturi dik is-somma li tiġi likwidata kif intqal fuq għar-raġunijiet fuq premessi in linea tad-danni kollha minnhom sofferti; bl-ispejjeż kompriżi dawk ta' l-ittra uffiċjali tat-3 ta' April, 1964, kontra l-konvenut u l-ispejjeż ta' l-ittra uffiċjali tat-12 ta' Mejju, 1964;

OMISSIS;

Ikkunsidrat:

Li l-kontestazzjoni f'din il-kawża inholqot bl-ammissjoni tal-htija f'dina l-kollizzjoni da parti tal-konvenut, billi dana jippretendi li meta sar l-inċident huwa kien regolarment assikurat mad-ditta "The London & Lancashire Insurance Company Limited", rappreżentata f'dana l-ġudizzju mill-intervenut fil-kawża Paul Mamo nomine. Izda l-istess Mamo jirritjeni li meta sar l-inċident il-karozza misjuqa mill-konvenut kienet mibjugħa mingħajr ma sar "endorsement" tal-Polza, u għalhekk il-kumpanija assikuratriċi mhijiex tenuta tħallas id-danni, billi l-konvenut ma kienx kopert b'ebda assikurazzjoni tal-imsem-mija kumpanija meta ġara l-inċident.

L-intervent ta' Paul Mamo nomine f'dina l-kawża huwa appuntu intis biex jitlob l-esoneru minn kwalunkwe responsabbiltà tad-danni kaġunati mill-konvenut, u dan anki in vista ta' l-interpellazzjoni li għamlulu l-atturi b'ittra uffiċjali tat-12 ta' Mejju, 1964.

Ikkunsidrat:

Li rriżulta li l-inċident sar fil-31 ta' Awissu, 1963, u almenu sa dik inhar il-karozza in kwistjoni kienet għadha reġistrata għand il-Pulizija fuq isem Salvatore Gatt billi t-transfer effettivament sar fuq isem il-konvenut fil-11 ta' Settembru, 1963, fuq talba ta' l-istess Gatt li fis-7 ta' Settembru, 1963, kien informa lill-Kummissarju tal-Pulizija li hu kien biegh il-karozza lill-konvenut. Il-Boll lid-Dipartiment tal-Inland Revenu tħallas fl-10 ta' Settembru, 1963 (fol: 25).

Li l-konvenut beda biex jgħid li huwa kien partat il-karozza billi kumpensa l-prezz tagħha mal-prezz ta' gebel forni li lil Salvo Gatt, u kien ftiehem miegħu li l-karozza jehodha biex jagħmel prova u jekk togħoġbu jzommha. Fil-fatt, oġġbitu u zammha, biss kien baqagħlu jħallas il-bilanċ ta' £75. B'daqshekk, però, il-konvenut jirritjeni li l-karozza kienet

għadha mhijiex tiegħu meta saret il-ħabta allavolja kienet ilha għandu hmistax-il ġurnata (fol: 15), u allavolja l-għada ta' l-inċident il-claim għand il-assikurazzjoni mar jagħmlu fuq ismu, għax kif xehed "il-claim jgħajjat lili".

Li, inoltri, huwa sintomatiku li l-konvenut afferma li għall-bidu ma kienx bi ħsiebu jieħu l-ħtija (fol: 16); però dina l-Qorti tosserva li dana l-ħsieb li jammetti r-responsabbiltà beda jimmatura fil-konvenut meta deherlu li kien sab mezz li jitfa fuq il-kumpanija assikuratriċi l-oneru tar-risarciment tad-danni, billi jsostni li huwa ma kienx sid l-karozza, zda sempliċi "user", meta sar l-inċident.

Li, mill-banda l-oħra, l-intervenut fil-kawża Paul Mamo, isostni li l-konvenut meta mar jagħmel il-claim tad-danni insista li l-karozza hija tiegħu "għax kien partatha mal-gebel". Dina d-dikjarazzjoni giet magħmulha mill-konvenut meta l-assikuratur ma kienx aċċetta l-claim għaliex kien jaf li t-titolari tal-Policy kien haddiehor; u għalhekk wiehed għandu raġjonevolment jifhem li dik inhar ta' l-inċident it-tpartit bejn Gatt u l-konvenut kien perfett u li l-konvenut kellu f'idejh il-karozza bħala proprjetarju u mhux bħala sempliċi "user", u evidentement meta l-konvenut induna jew ha parir li taht dawna ċ-ċirkostanzi ma kienx possibbli li huwa jgħieghel lill-assikuratur iħallas id-danni minnu kaġunati, għaliex il-polza ta' l-assikurazzjoni għadha ma kienitx giet trasferita fuqu, allura appilja ruħu mal-pretest li l-permuta għadha ma kienitx perfezjonata u li l-karozza kienet f'idejh għall-prova.

Ikkunsidrat:

Li dina l-Qorti ma tħossx li l-verżjoni tal-konvenut hija attendibbli, u għalhekk qegħda tirrespingiha billi gie assodat mill-provi li l-verżjoni ta' l-intervenut fil-kawża hija aktar verosimili, dik, ċjoè, li meta sar l-inċident deprekat, il-konvenut

kien ġa proprjetarju tal-karozza u għadu ma kienx sar fuq ismu l-endorsement meħtieġ. Dana kollu jingħad inattes il-fatt li l-liċenzja tal-karozza daret fuq isem il-konvenut xi tmax-il ġurnata wara l-inċident; għaliex l-akkwist u t-trasferiment tal-proprjetà ta' karozza ma jiddependux dejjem mill-emissjoni tal-liċenzja li tista' tawvera ruħha żmien wara minhabba raġunijiet ta' forma u ta' burokrazija.

Ikkunsidrat:

Li, għalkemm ninsabu f'materja ta' permuta, huwa applikabbli għaliha r-regoli kollha stabiliti fil-kuntratt tal-bejgħ (art. 1575 Kod. Civ.) għaliex kif jgħidu l-awturi "La vendita non è che una permuta perfezionata" (Laurent: Principi di Dto. Civ., Vol 24, pag. 461); liema konċett ġie applikat mingħajr divergenzi mill-Qrati tagħna, imhabba d-disposizzjoni hekk ċara tal-liġi li ma tippermettix interpretazzjoni oħra (Kollez. XXXI, i, 55).

Li għalhekk xejn ma jiswa li l-konvenut għad ma kienx hallas il-prezz miftiehem tal-karozza, permezz tal-ekwivalent tal-ġebel, qabel ma sar l-inċident, għaliex il-proprjetà ta' l-istess karozza għaddiet għand il-konvenut fil-mument li l-permutanti ftehemu fuq il-prezz u fuq il-karozza (art. 1397 Kod. Civ.; Kollez. XXXIII, i, 670; XXXVII, ii, 632); u jekk anki sar xi ftehim li l-hlas tal-karozza kellu jsir b'dilazzjoni għall-hlas tal-prezz, ladarba ma nżamm ebda patt li l-proprjetà tal-karozza kellha tibqa' ta' Salvu Gatt sakemm jithallas il-prezz kollu, dana għandu jiġi kkonstatat bħal bejgħ sempliċi soġġett għar-regoli kollha tal-vendita, kompriza dik ġa fuq enunċjata (Kollez. XXXVII, ii, 714).

Li, inoltri, l-inċertezza tal-kwantità ta' ġebel li l-konvenut kien baqagħlu jikkonsenja lil Salvu Gatt, a saldu tal-prezz miftiehem dwar il-karozza, mhijiex ta' ostakolu li l-permuta tibqa'

tali, għaliex kif josserva Baudry-Lacantinerie (Della Vendita e Della Permuta.: p. 998 u 970): "Se una delle cose che forma l'oggetto della permuta fosse determinata e l'altra indeterminata — o per meglio dire determinata nel suo genere — solo la prima sarebbe immediatamente trasferita, la seconda non lo sarebbe che al momento del fatto che la specifichi. Ma questo ritardo della traslazione non impedirebbe al contratto di essere permuta". (Kollez. XXIX, i, 380).

Ikkunsidrat:

Li, skond l-art. 3(1) ta' l-Ordinanza XXXVI tal-1939 "hadd ma jista' juza jew igieghel, jew ihalli lil-persuna oħra li tuża, vettura tal-mutur fit-toroq. kemm-il darba għall-użu tal-vettura minnu jew minn dik il-persuna l-oħra, skond il-każ, ma tkunx isseħħ polza ta' sikurtà jew garanzija dwar ir-riski ta' terzi persuni, skond id-dispożizzjonijiet ta' dina l-Ordinanza".

Li dana l-artikolu huwa analogu għas-sezzjoni 35 tar-Road Traffic Act, 1934 tal-Ingilterra, li tant mill-ġurisprudenza ingliża kif ukoll lokali ġie interpretat fis-sens li ladarba l-polza kienet għadha f'isem haddieħor meta l-konvenut kellu l-inċident, dan ma jistax jingħad li kien assikurat; għaliex bil-permuta ġa fuq riferita l-polza kellha tispiċċa, u ma setgħetx titwella lil haddieħor mingħajr il-kunsens ta' l-assikuratur, kif jingħad fuq il-formola ta' l-endorsement li ġiet esibita (fol: 19) (v. Qorti ta' l-Appell ta' l-Ingilterra (King's Bench Division) in re Peters vs. General Accident Fire & Life Assurance Corporation Ltd.), (1938); Kollezz. XXXV, iv, 754.

Li huwa veru li skond il-liġi r-reklam kontra l-kumpanija ta' l-assikurazzjoni għall-ħlas tad-danni jista' jsir mill-istess driver li jkun ikkaġunahom, u mhux neċessarjament mill-persuna li f'isimha hija mahruġa l-polza relativa għal dik il-ka-

rozza Kollez. XXXIV, iii, 902); però, dana l-prinċipju jibqa' aċċettabbli sakemm ma jiġix pruvat, kif ġara f'dana l-każ, li d-driver li kkaġuna l-ħsara kien ġa proprjetarju tal-karozza qabel l-inċident, u għad ma kienx sar favur tiegħu t-trasferiment tal-polza ta' l-assikurazzjoni taħt forma ta' ċertifikat rikjest mill-art. 4(4) tal-Ord. XXXVI, 1939; u f'dana l-intervall, kif osserva Justice Goddard fis-sentenza fuq riferita: "There was therefore no insurance in force", u dana l-konċett ġie adottat u ribadit mill-Qrati tagħna li jidhru konkordi fuq il-prinċipju li meta karozza tiġi trasferita lil haddieħor, il-polza tas-sigurtà relativa għal dik il-karozza taqa' b'dak it-trasferiment, jekk ma jkunx hemm "assignment" tal-polza favur l-akwiredent bl-approvazzjoni tal-kumpanija assikuratriċi; u dana allavolja t-terminu tal-validità tal-polza ma jkunx skada (Kollez. XXXVI, iv, 848).

Li in vista tal-premessi konsiderazzjonijiet, l-intervenut fil-kawża Paul Mamo nomine, m'għandux jirrispondi għad-danni kaġunati lill-atturi mill-konvenut.

OMISSIS;

Għal dawn il-motivi:

Tiddeċiedi billi tilqa' t-talba ta' l-atturi, u tikkundanna lill-konvenut iħallas lill-attur Carmelo Vella s-somma ta' £31-4-0 u lill-attur l-ieħor Andrew Magri s-somma ta' £30-2-0 in linja ta' danni li sofrew imħabba l-inċident konsaput;

L-ispejjeż iħallashom il-konvenut barra dawk ta' l-intervenut fil-kawża li għandhom jiġu sopportati minnu.